

Globális médiaszakértői jövőkép: az MI jó, az MI problémáit pedig az MI és a fiatalok megoldják majd

A média- és infokommunikációs szakértők világszerte elfogultak a mesterséges intelligencia (MI) előnyeivel kapcsolatban, és a jövőre nézve a következő generációktól, illetve magától a technológiától várják az MI-vel kapcsolatos súlyos problémák megoldását – állapította meg egy friss, az NKE-n zajló Bolyai-kutatás, a Corvinus Egyetemen és az Amszterdami Egyetemen együttműködésben.

Hová fejlődik a mesterséges intelligencia 2050-re? Ebben a témában elemezte nemzetközi média- és infokommunikációs szakértők véleményét egy friss, magyar-holland nemzetközi [kutatás](#), amelyet a Nemzeti Közszolgálati Egyetem (NKE), a Budapesti Corvinus Egyetem és az Amszterdami Egyetem munkatársai jelentettek meg január elején az AI & Society rangos tudományos szakfolyóiratban. A kutatócsoport – Fehér Katalin, Vicsek Lilla és Mark Deuze – először 42 résztvevővel alapozta meg a felmérést, 25-en pedig egy hosszabb, több héten át tartó lekérdezésben is részt vettek. A szerzők a résztvevők kiválasztásakor a reprezentativitás növelésére figyelembe vették a nemzet, a szakmai tapasztalat hosszát, valamint azt, hogy a világ mely régiójában és milyen tudományágban vagy iparágban dolgozik az adott szakértő.

A minta sokfélesége ellenére meglepően egyöntetű válaszok születtek: a válaszadók összességében optimisták, szerintük 2050-re sok pozitív hatása lesz majd a társadalomra az MI-nek. Úgy vélik, az alapvető társadalmi értékek, struktúrák nem fognak változni, de azok jobban érvényre juthatnak, sok esély van rá, hogy nagyobb lesz a jólét, a biztonság, kisebbek az egyenlőtlenségek. Bár látják a megoldásra váró problémákat, remélik, hogy azokkal megbirkóznak majd a következő generációk, talán épp a fejlődő mesterséges intelligencia segítségével. Magabiztosan tekintenek tehát az MI-jövőbe, ezzel párhuzamosan pedig szakmailag rövidlátók és felelősségvárók.

Szép új világ?

A válaszadó szakértők azt jósolják, hogy 2050-re az MI a társadalmi-politikai és a hétköznapi élet minden területére hatással lesz, támogatja majd az emberi jólétet, irányítani fogják az emberi észlelést és kommunikációt. Úgy gondolják, a világon mindenhol hozzáférhetünk majd demokratikusan elérhető, automatizált, személyre szabott, elfogulatlan és megbízhatóan értelmezett információkhoz, és az MI etikus működését hatékonyan fogják szabályozással elérni. Szerintük két-három évtized múlva az MI már az emberek helyett is működhet, beszélgetések helyettesítője is lehet, a nyelvi akadályokat eltünteti, a mindennapi rutinokat segíti. Néhány válaszadó szerint elképzelhető, hogy az állatok és növények kommunikációját sikerül összekapcsolni bigdata- és okosrendszerekkel, így a természet is forrása lehet a mesterséges intelligencia további fejlesztésének. Több válaszadó szerint a vallások is nyitottabbá és toleránsabbá válhatnak, ha az emberek egyre inkább MI-vezérelt platformokon kommunikálnak. A felmérésben résztvevők azt remélik, az MI végső soron összhangba kerül majd a társadalommal és a természettel is, támogatja majd a kreativitást, elősegíti a méltányosságot, az inkluzivitást és az emberi jogok érvényesülését.

Kutyaharapást szőrivel - MI-vel az MI veszélyei ellen

A kérdézt média- és infokommunikációs szakértők mindazonáltal azt is érzékelik, hogy a mesterséges intelligenciával kapcsolatban sok a bizonytalanság, így hátrányokat is okozhat majd. Leginkább például abban, hogy az emberek függnek majd a gépektől, nagyobb lesz a leállások

kockázata, információs háborúk törhetnek ki, nőhetnek az egyenlőtlenségek, a kisebb nyelvek és kultúrák hátrányba kerülhetnek, nőhet a mesterséges intelligencia széndioxid-lábnyoma. Szerintük csökkenhet az emberi kommunikáció és a szólásszabadság, a demokrácia mértéke, a munkaerőpiacon is felgyorsulhatnak a változások. Arra számítanak, hogy a mesterséges intelligencia nem képes önállóan megváltoztatni a jelenlegi társadalmi-kulturális értékeket és normákat, de felerősítheti vagy elnyomhatja azokat, ami a visszaélés és az erőszak új formáihoz vezethet. Úgy gondolják azonban, hogy a technológia által vezérelt visszaéléseket, téves információkat, szűrőbuborékokat, információs túlterheltséget vissza lehet majd szorítani – akár épp a mesterséges intelligencia segítségével. Szerintük ez a feladat majd a jövő generációira vár, hiszen ők már tudják, milyen a mesterséges intelligenciával együtt élni. A problémák megoldásakor ezenfelül hisznek a civil szervezetek erejében és a művészetben.

Magyarázat az MI-be vetett bizalomra

„Új modellt állítottunk fel az eredmények értelmezéséhez, az ún. MI-be vetett bizalom szemüvegmodelljét. Ez megmutatja, hogy a szakértők mesterséges intelligenciába vetett bizalma hogyan egyensúlyoz (mint az ornyergén a szemüveg) két egymással versengő fogalomcsoport között (amiken mint lencséken át a világot, a mesterséges intelligenciát szemléljük). Ezt a két fogalomcsoportot egyrészt hiedelmek alkotják, amelyek a reményeken alapulnak, másrészt bizonytalanságok, amelyeket a kritikai gondolkodás idéz elő. A hiedelmek és bizonytalanságok egyazon (szemüveg)keretbe vannak foglalva, azok stratégiai kombinációt alkotnak. Ezek összességében azt a kiegyensúlyozott álláspontot képviselik, hogy a technológia – felelős használattal – végső soron megbízható lehet” – magyarázta Fehér Katalin, az NKE kutatója, a tanulmány első szerzője.

„A média- és infokommunikációs szakértőknek MI-vel kapcsolatos optimizmusának egyrészt az lehet az oka, hogy munkájuk arra készíti őket, hogy a távoli jövőt a jelen egyszerű kiterjesztésének tekintsék. Másrészt nem is akarnak messzebbre látni, különösen mert sokszor nem is tartják magukat felelősnek a jövő alakításában. Ezt inkább a jövő generációira tolják feladatként. Így tehát ezen a szemüvegen keresztül torzítják a saját jövőképüket. Azt is hajlamosak figyelmen kívül hagyni, hogy a mesterséges intelligencia a saját média- és infokommunikációs szakértői szerepüket is átveheti. Ez szakmai rövidlátásra és kognitív disszonanciára utal” – mondta Vicsek Lilla, a Corvinus szociológusa, a tanulmány társszerzője.

A [felmérést](#) 2022 őszén végezték, épp a ChatGPT, a generatív mesterséges intelligencia berobbanása előtt. Az utolsó pillanatban ahhoz, hogy a kutatók még figyelmen kívül hagyhassák, hogy a résztvevők a válaszaikhoz a mesterséges intelligenciát esetleg segítségül hívták.

Sajtókapcsolat:

- press@uni-corvinus.hu

A mesterséges intelligenciába vetett bizalom szemüvegmodellje

© Forrás: Feher, K., Vicsek, L., & Deuze, M.

Forrás: Feher, K., Vicsek, L. & Deuze, M. Modeling AI Trust for 2050: perspectives from media and info-communication experts. *AI & Soc* (2024). <https://doi.org/10.1007/s00146-023-01827-6>

Eredeti tartalom: Budapesti Corvinus Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/10355/globalis-mediaszakertoi-jovokep-az-mi-jo-az-mi-problemaid-pedig-az-mi-es-a-fiatalok-megoldjak-majd/>